

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор з наукової роботи

_____ проф. О.В. Власенко

« _____ » _____ 2021 р.

ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ
З СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕНДОКРИНОЛОГІЯ»**

галузі знань _____ **22 Охорона здоров'я** _____
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ **222 Медицина** _____
(код і найменування спеціальності)
спеціалізації(-й) _____ **Ендокринологія** _____
(найменування спеціалізації, за наявності)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова

РОЗРОБНИКИ:

д.мед.н, проф. М.В.Власенко
д.мед.н., проф. В.С.Вернигородський

Обговорено на засіданні кафедри ендокринології з курсом післядипломної освіти
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до
затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

“ 09 ” квітня 2021 року, протокол №13

Затверджено на центральній методичній раді / науковій комісії

“ _____ ” _____ 2021 року, протокол №_____

ТЕМИ ІСПИТУ ДО ВСТУПУ В АСПІРАНТУРУ:

1. Цукровий діабет 1 типу.
 - Етіологія.
 - Патогенез.
 - Клініка.
 - Діагностика.
2. Цукровий діабет 2 типу.
 - Фактори ризику.
 - Патогенез.
 - Клініка.
 - Діагностика.
 - Особливості діагностики ЦД 2 типу у дітей.
3. Лікування цукрового діабету 1 типу.
 - Дієтотерапія.
 - Методи розрахунку дози інсуліну при вперше виявленому цукровому діабеті.
 - Побічні дії інсулінотерапії.
 - Хронічне передозування інсуліну (Синдром Сомоджі).
4. Лікування ЦД 2 типу.
 - Особливості дієтотерапії при цукровому діабеті 2 типу.
 - Цукорпонижуючі препарати.
 - Механізм дії.
 - Побічні дії.
 - Показання та протипоказання до призначення.
 - Сучасний алгоритм лікування ЦД 2 типу.
 - Показання до інсулінотерапії при ЦД 2 типу.
5. Діабетичні мікро- та макроангіопатії.
 - Класифікація.
 - Клініка.
 - Принципи лікування.
 - Особливості перебігу інфаркту міокарда у хворих на ЦД 2 типу.
6. Діабетичний кетоацидоз, діабетична кетоацидотична кома.
 - Клініка.
 - Діагностика.
 - Диференціальна діагностика
 - Невідкладна допомога.
7. Гіпоглікемічна кома.
 - Етіологія.
 - Патогенез.
 - Клініка.
 - Діагностика.
 - Диференціальна діагностика.
 - Невідкладна допомога.
8. Дифузний токсичний зоб.
 - Параклінічні методи оцінки функціонального стану щитоподібної залози.
 - Етіологія.
 - Патогенез.

- Клініка.
- Діагностика.
- Диференціальна діагностика.
- Лікування.
- Клінічна фармакологія антитиреоїдних препаратів. Тактика призначення.
- Тиреотоксична криза. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.

9. Гіпотиреоз.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Класифікація.
- Клінічні варіанти.
- Діагностика.
- Лікування.
- Особливості призначення тиреоїдних препаратів у осіб похилого віку.
- Особливості діагностики вродженого гіпотиреоза.

10. Аутоімунний тиреоїдит.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.

11. Підгострий тиреоїдит.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.

12. Йоддефіцитні захворювання.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.
- Профілактика.

13. Вузловий зоб та рак щитоподібної залози.

- Клініка.
- Діагностика.
- Диференційна діагностика.
- Інтерпретація УЗД щитовидної залози та біопсії.
- Лікування.

14. Хвороба Іценко-Кушинга.

- Клініка.
- Діагностика.
- Диференційна діагностика.
- Методи проведення малої та великої дексаметазонової проби.

- Методи лікування.

15. Хвороба Аддісона.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.

16. Гостра надниркова недостатність.

- Патогенез.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.

17. Вторинні артеріальні гіпертензії ендокринного генезу.

- Феохромоцитома. Клініка. Діагностика. Лікування.
- Синдром Конна. Клініка. Діагностика. Лікування.

18. Гіпопітуїтаризм.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Механізм дії тропних гормонів гіпофіза. Клініка. Діагностика. Лікування.

19. Клімактеричний синдром.

- Етіологія.
- Патогенез.
- Механізм дії естрогенів.
- Клімактерична кардіопатія. Клініка. Диф.діагностика.
- Лікування.

20. Ожиріння.

- Класифікація.
- Патогенез.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.

21. Нецукровий діабет.

- Етіологія і патогенез.
- Клініка.
- Діагностика та диференційна діагностика.
- Лікування.

22. Дисфункція гіпоталамуса.

- Етіологія.
- Клініка.
- Діагностика.
- Лікування.

23. Порушення фізичного та статевого розвитку у дітей.

- Класифікація.
- Етіологія. Патогенез.
- Діагностика та диференційна діагностика.

- Клініка.
- Лікування.
- Адрено-генітальний синдром. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.
- Синдром Шерешевського-Тернера. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ ДО ВСТУПУ В АСПІРАНТУРУ

Оцінювання знань вступників до аспірантури за результатами фахового іспиту здійснюється членами комісії на основі отриманих відповідей на питання білетів. Оцінювання відбувається за 5-ти бальною шкалою. Відповіді вступників оцінюються окремо за кожним питанням усіма членами комісії. Потім визначається середня оцінка за результатами усіх питань та виставлених оцінок усіма членами комісії. При середній дробній оцінці, результат від 0,1 до 0,4 бала округлюється до меншого числа (наприклад 3,4 – до оцінки 3), а при оцінці від 0,5 до 0,9 – до більшого числа (наприклад 3,6 – до оцінки 4). При виникненні дискусій, спорів щодо оцінки, вирішальне слово має голова екзаменаційної комісії.

Оцінка «5» – відмінно – означає: відповідь правильна, повна, довершена, обґрунтована, достовірна, точна, не викликає сумнівів у членів комісії;

Оцінка «4» – добре – означає: відповідь правильна, достовірна з незначними неточностями, не викликає сумнівів у членів комісії;

Оцінка «3» – задовільно – означає: відповідь у цілому правильна, проте із значною кількістю помилок, неповна, неточна, недовершена, незакінчена, необґрунтована, викликає уточнюючі запитання у членів комісії;

Оцінка «2» – незадовільно – означає: відповідь неправильна, недостовірна, викликає дискусію у членів комісії.

Фаховий іспит вважається складеним за умови отримання здобувачем середньої оцінки не нижче «3» – задовільно.

Критерії оцінювання

Оцінка «відмінно» – відповідь правильна, обґрунтована і в повному об'ємі навчальної програми, в логічній послідовності, підкреслено суттєві поняття, відображені дані сучасних напрямків лікування і тактики ведення хворих з основними нозологіями кардіології. Також відображено вміння аналізувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, конкретизувати і систематизувати викладений матеріал, виділяти в ньому головне, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, вільне володіння результатами лабораторних та інструментальних методів дослідження, вільне володіння методами надання невідкладної допомоги, даними протоколів надання допомоги в аспекті кардіології та методи профілактики і реабілітації.

Оцінка «добре» – відповідь дана майже в повному об'ємі програми (виявляються недостатні знання лише в деяких, особливо складних розділах), не завжди виділено найбільш суттєве, але не допускається разом з тим серйозних помилок, відображено вміння трактувати лабораторні та інструментальні дослідження в об'ємі, який перевищує обов'язковий мінімум, володіння методами надання невідкладної допомоги з несуттєвими помилками, знання протоколів надання допомоги при різних захворюваннях в аспекті кардіології, пропонувані методи профілактики і реабілітації.

Оцінка «задовільно» – у відповіді відображено основний об'єм знань з дисципліни, однак використані неточні формулювання, в процесі відповіді допущені помилки по суті питань, не відображені принципи узагальнення і вміння виділити головне. У відповіді викладено лише знання обов'язкового мінімуму, відображено нечіткє володіння методами надання невідкладної допомоги з несуттєвими помилками, з неточностями відображені

знання протоколів надання допомоги в аспекті кардіології, запропоновані методи профілактики і реабілітації з помилками.

Оцінка «незадовільно» - відсутні знання з обов'язкового мінімуму предмету в повному об'ємі, не відображені методи надання невідкладної допомоги, або з суттєвими помилками, знання протоколів надання допомоги при різних захворюваннях в аспекті кардіології, не запропоновані методи профілактики і реабілітації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА з підготовки лікарів аспірантів за спеціальністю "ЕНДОКРИНОЛОГІЯ"

Базова

1. Ендокринологія: підручник. За ред. Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин - Вид. 5, перероб. та доп. – Вінниця. Нова Книга, 2020. – 536с.
2. Ендокринологія: підручник (П.М. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.І. Комісаренко та ін.) За ред. професора П.М. Боднара, - Вид. 4, перероб. та доп. – Вінниця. Нова Книга, 2017. – 456с.
3. Эндокринология. Учебник: П.Н. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.И. Комиссаренко и др. Под ред.: проф. П.Н. Боднара. – Винница. Нова Книга, 2016. – 488с.
4. Endocrinology: Textbook (Ed. by prof. Petro M. Bodnar. – 4th ed. – Vinnytsia: Нова Книга, 2017. – 328 pp.
5. Наказ МОЗ України №1021 від 29.12.2014 «Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Цукровий діабет 1 типу у молодих людей та дорослих».
6. Davidson's Principles and Practice of Medicine, 23rd Edition, 2018.
7. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2017: Internal Medicine (Kaplan Test Prep). - 2016. - Published by Kaplan Medical. - 474 pages.

Допоміжна

1. Балаболкин М.И. Лечение сахарного диабета и его осложнений: учебное пособие. – П.: ОАО «Медицина», 2005. – 512с.
2. Власенко М.В., Паламарчук А.В. Діагностика та лікування хворих із вузловою формою зоба. – Вінниця. –2019.- 72 с. (Впроваджено в навчальний процес протоколом засідання кафедри ендокринології № 2 від 03 жовтня 2019)
3. Власенко М.В., Паламарчук А.В., Вернигородський В.С. та ін. Невідкладні стани в ендокринології. Навч.-метод. посіб. — К.: Ферзь, 2010. — 104 с. (Впроваджено в навчальний процес протоколом засідання кафедри ендокринології №1 від 31 серпня 2017)
4. Дедов И.И., Мельниченко Г.А., Фадеев В.В. Эндокринология. Учебник. - М.: ГЭОТАР, 2007. – 432 с.
5. Ендокринологія: навч. посіб. для студ. вищ. мед. закладів / за ред. проф. П.М. Боднара. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 360с.
6. Зелінський Б.О., Власенко М.В., Паламарчук А.В. Методичні рекомендації з клінічного обстеження хворих, написання і оформлення навчальної історії хвороби з ендокринології. – Вінниця. – 2003.- 36с.
7. Наказ МОЗ України від 21.12.2012 №1118 «Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Цукровий діабет 2 типу».
8. Стандарти надання медичної допомоги хворим з патологічними станами щитоподібної та прищитоподібних залоз в умовах дії негативних чинників довкілля (видання 3, розширене) / За ред. О.В. Камінського. – Харків: «Юрайт», 2017.–312с.
9. Тронько Н.Д., Соколова Л.К., Ковзун Е.И., Пастер И.П. Инсулинотерапия: вчера, сегодня, завтра. К.: Медкнига, 2014. – 192 с.
10. 100 избранных лекций по эндокринологии. / Под ред. Ю.И. Караченцева, А.В. Казакова, Н.А. Кравчун, И.М. Ильиной. – Х: 2014. – 948 с.
11. International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume Set. Ed. by R.A. Defronzo, E. Ferrannini, P. Zimmet, G. Alberti. 4th Edition, 2015. – 1228 p.
12. Harrison's Endocrinology. Ed. by J. Larry Jameson, Mc Graw – Hill., New York, Chicago, Toronto. e.a. 4rd edition, 2016. - 608 p.
- 13 Williams Textbook of Endocrinology. Ed. by Henry M. Kronenberg, Shlomo Melmed, Kenneth S. Polonsky, P. Reed Larsen. Saunders. 13 edition, 2015. – 1936 p.

Інформаційні ресурси

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmue.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmue.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. <http://www.diabetes.org>
8. <http://care.diabetesjournals.org>
9. <http://www.iem.net.ua>
10. <http://www.ipep.com.ua>
11. <http://www.endosurg.com.ua>
12. <http://www.endocrinology.mif-ua.com>
13. <http://www.vitapol.com.ua>
14. <http://www.oxfordmedicaleducation.com/>
15. <https://www.thyroid.org>